

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 4C/199/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712203287
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Daxner
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2019:1712203287.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok so sídlom v Pezinku rozhodol samosudkyňou JUDr. Ingrid Daxner v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, proti žalovanej: S. C., L.. XX.X.XXXX, P. J. G. XX, L. K., právne zastúpená advokátom Mgr. Martinom Černíkom, so sídlom v Bratislave, Zochova 5, o zaplatenie 1 005,78 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd žalobu zamieťa.

Súd priznáva žalovanej plný nárok na náhradu trov konania, o ktorej výške nároku rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 7.2.2012, doručenou na súd dňa 23.2.2012, sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovaným /pôvodne aj S. Š., ktorý za konania dňa 18.5.2018 zomrel a konanie bolo voči nemu zastavené uznesením č. k.: 4C 199/2012-211 zo dňa 18.4.2019/ / povinnosť zaplatiť mu pôvodne sumu 2 706,07 eur a 6% úrok z omeškania zo sumy 1 005,78 eur od 19.12.2008 do zaplatenia, ako nahradiť mu trovy konania.
2. Žalobu pôvodne skutkovo odôvodnil tvrdením, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 18.12.2008 nadobudol ako postupník od postupcu Slovenská sporiteľňa a.s., pohľadávku voči žalovaným. Dňa 15.3.2004 uzatvoril postupca, ako veriteľ, so žalovanými, ako dlžníkmi zmluvu č. XXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky. Na základe uvedenej zmluvy poskytol postupca žalovaným peňažné prostriedky. Podmienky čerpania úveru, splácania úveru, podmienky pri neplnení a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré obsahujú všetky náležitosti podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, že žalovaní splátky úveru neplnili v stanovených termínoch, postupca odstúpil od zmluvy a vyzval žalovaných na úhradu dlhu. Pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 2 706,07 eur /81 523,06 Sk/, ktorá pozostávala z istiny 1 005,78 eur, riadneho úroku 521,66 eur, úroku z omeškania 1 104,44 eur a ostatného príslušenstva 74,19 eur, v súlade s výstupom z bankového systému, ktorým postupca deklaroval aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávok. Ku dňu podania žaloby žalovaní uhradili sumu 0,- eur. V konaní si tiež uplatňuje zákonný úrok z omeškania.
3. V žalobe ako dôkazy označil: zmluva o postúpení pohľadávok s prílohou, zmluva, Všeobecné obchodné podmienky, výstup z bankového systému, príloha k zmluve o postúpení pohľadávok.
4. K žalobe žalobca pripojil tieto listinné dôkazy: zmluva o kontokorektnom úvere zo dňa 15.3.2004, Osobitné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne pre balíky produktov a služieb pre fyzické osoby, oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 2.1.2009 s doručenkou, zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXXX/XXXX/XXXX/XCE zo dňa 18.12.2008 s Prílohou č. 1, por. č. 257, pokus o zmier zo dňa 11.1.2012.

5. Žalovanej bola žaloba doručená dňa 4.4.2012 /fikcia doručenia nevyzdvihnutej zásielky podľa § 47 ods. 2 v tom čase platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku/.

6. Žalovaná sa k žalobe v tom čase nevyjadřila.

7. V rámci prípravy veci na jej prejednanie súd písomnou výzvou zo dňa 27.6.2014 vyzval žalobcu na predloženie listinných dôkazov: všeobecné obchodné podmienky veriteľa k zmluve o kontokorentnom úvere, úverový účet s uvedením koľko bolo čerpané a koľko a kedy splatené a odstúpenie od úverovej zmluvy postupom s vyčíslením nesplatennej časti úveru a ostatných položiek ku dňu odstúpenia od zmluvy, ktoré odstúpenie od zmluvy uvádzal v žalobe.

8. V písomnom podaní zo dňa 21.10.2014 žalobca oznámil súdu, že odstúpením od zmluvy nedisponuje. Pôvodný veriteľ po uzatvorení zmluvy so žalovanými im poskytol úverový rámec vo výške 995,82 eur /30 000,- Sk/, žalovaní vyčerpali výbermi kartou, platbami kartou a odchádzajúcimi platbami z účtu sumu spolu 9 399,15 eur, ku dňu zrušenia úverového účtu nezaplatené poplatky /za výbery, vedenie účtu, vyhotovenia výpisov a poplatkov za kartové operácie/ predstavovali sumu 216,89 eur, debetné úroky sumu 637,65 eur a zmluvné úroky z omeškania sumu 1 106,88 eur. Na splácanie úveru uhradili celkovo sumu 8 654,50 eur a pripojil Všeobecné obchodné podmienky pôvodného veriteľa.

9. Na návrh žalobcu bolo konanie prerušené do rozhodnutia Ústavného súdu SR o nesúlade § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa s článkom 1 ods. 1 a článkom 46 ods. 1 Ústavy SR, vedeného na Ústavnom súde SR pod sp. zn. RVP 12672/2015.

10. O čiastočnom späťvzati žaloby žalobcom zo dňa 4.11.2014, ku ktorému po 1x pripojil aj ďalší listinný dôkaz - dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 25.6.2011, a to v časti o zaplatenie sumy 521,66 eur riadneho úroku, 1 104,44 eur úroku z omeškania a 74,19 eur ostatného príslušenstva, súd rozhodol uznesením č.k: 4C 199/2012-133 zo dňa 8.9.2015.

11. Súd vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu, vymedzenom žalobcom, vrátane výsluchu žalovanej / na pojednávaní dňa 20.8.2015 za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku/ a zistil nasledovné:

12. Dňa 15.3.2004 uzavrela žalovaná a S. Š., ako dlžníci, so Slovenskou sporiteľňou a.s., ako veriteľom, písomnú zmluvu o kontokorentnom úvere, ktorou sa veriteľ zaviazal poskytnúť úver takým spôsobom, že bude realizovať príkazy dlžníka na prevod alebo na výber finančných prostriedkov z účtu /sporožirového účtu odporcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX/ a v prípade, ak nebude existovať dlžníkova pohľadávka z účtu, ktorá vznikla v dôsledku pripísania platieb uskutočnených v prospech jeho účtu alebo vkladom v hotovosti na tento účet a to do výšky úverového rámca. V zmluve čl. I. základné podmienky: bola dohodnutá výška úverového rámca 30 000,- Sk, úroková sadzba premenlivá 10,85% p. a., splatnosť úrokov ročne k 31.12. kalendárneho roka, konečná splatnosť úveru 14.3.2005, úrok z omeškania 26,40% p. a., poplatok za poskytnutie úveru 2% z výšky úverového rámca pri podpise zmluvy, úrok z prečerpania 26,40% p. a., poplatok za správu úveru 0,20% z výšky úverového rámca mesačne.

13. Podľa čl. II. bod 4.,5.,6. zmluvy dlžník je povinný splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase, v stanovenom čase platiť úroky a poplatky dohodnuté v tejto zmluve, ďalšie platby spojené s úverom a dodržiavať dohodnuté podmienky. Pohľadávku veriteľa z poskytnutého úveru tvorí istina, úroky, úroky z omeškania, všetky poplatky a náklady veriteľa spojené s úverom. V prípade omeškania dlžníka so splácaním istiny, úrokov, poplatkov a iných nákladov, spojených s úverom, je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie úroku z omeškania v dohodnutej výške a dlžník je povinný úrok z omeškania zaplatiť. Podľa čl. III. zmluvy bola zmluva uzavretá na dobu 1 roka odo dňa podpísania zmluvy zmluvnými stranami s tým, že doba trvania zmluvy sa predlžuje vždy o dobu 1 roka, ak dlžník neoznami veriteľovi najneskôr v lehote 1 mesiaca pred uplynutím doby trvania zmluvy, že nemá záujem o predĺženie doby trvania zmluvy, maximálne však do dosiahnutia 65. roku veku dlžníka. V prípade predĺženia zmluvy sa splatnosť úveru predlžuje o dobu, o ktorú bola predĺžená účinnosť zmluvy. Podľa čl. III. bod 2. zmluvy úver je splatný v deň splatnosti, uvedený v Základných podmienkach zmluvy. Podľa čl. III. bod 4. zmluvy bol veriteľ oprávnený vypovedať zmluvu, ak dlžník nečerpал úver v priebehu 6 po sebe nasledujúcich mesiacov. Súčasťou zmluvy podľa čl. III. boli Všeobecné obchodné podmienky veriteľa, podľa ktorých pohľadávka z kontokorentného úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasti a príslušenstva bude v čase do konečnej splatnosti kontokorentného úveru splácaná formou započítania tejto pohľadávky z úveru banky voči klientovej pohľadávke z účtu a to v momente vzniku pohľadávky z účtu a v rozsahu, v ktorom sa pohľadávky kryjú. Právo klienta na čerpanie kontokorentného úveru do výšky úverového rámca trvá až do momentu konečnej splatnosti /bod 7.3.1. VOP/. V prípadoch porušenia akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednanja zo strany klienta, alebo ak je klient v omeškani so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov viac ako 10 dní /atď./ je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru; vypovedať zmluvu o úvere alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede nastáva dňom jej doručenia klientovi.; zastaviť poskytnutie a/alebo čerpanie úveru až do doby podľa vlastného uváženia

banky, keď pominú skutočnosti, ktoré mali za následok pozastavenie poskytnutia a/alebo čerpania úveru. /bod 7.6 VOP/.

14. Podľa výpisu z úverového účtu dlžníci nakladali s účtom tak, úver čerpali naposledy dňa 24.5.2005 bezhotovostným výberom/trvalým príkazom na inkaso vo výške 513,40 Sk a splatením 5 000,- Sk hotovostným vkladom, následne nič nečerpali ani nesplácali. Veriteľ ukončil úverový rámec z kontokorentnej zmluvy dňa 7.6.2005, účet zrušil až dňa 18.12.2008, pričom do tej doby na účte pripisoval poplatky za vedenie účtu, za vyhotovovanie a doručovanie výpisu, riadny úrok, debetný úrok a úrok za omeškanie.

15. Vypovedanie zmluvy o kontokorentnom úvere veriteľom podľa čl. III. bod 4. zmluvy, odstúpenie od zmluvy o kontokorentnom úvere veriteľom, podľa skutkového tvrdenia žalobcu v žalobe, ani úkon prípadného predčasného zosplatnenia úveru, z ktorých úkonov by bolo zrejme vyčíslenie nesplatenej časti úveru /istiny, úrokov a poplatkov, ako aj prípadná lehota na splnenie dlhu/ veriteľom nebol napriek výzve súdu, v súlade s ust. § 295 C.s.p., žalobcom v konaní preukázaný /čl. 60a, 76 spisu/.

16. Písomnou zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXXX/XXXX/XXXX/XCE zo dňa 18.12.2008 Slovenská sporiteľňa a.s., ako postupca, postúpila na navrhovateľa, ako postupníka, pohľadávky postupcu voči jeho dlžníkom, uvedené a špecifikované v prílohe č. 1 k tejto zmluve.

17. Podľa Prílohy č. 1, pod por. č. 257, mala byť postúpená pohľadávka proti žalovanej a pôvodnému žalovanému v 1. rade ku dňu postúpenia vo výške 81 523,10 Sk, s vyznačením dátumu poslednej úhrady 24.5.2005 a výšky poslednej úhrady 5 000,-Sk.

18. Postúpenie pohľadávky vo výške 2 706,07 eur /81 523,10 Sk/ žalovanej a pôvodnému žalovanému v 1. rade oznamoval postupca písomne zo dňa 2.1.2009 a zásielka bola doručená dňa 23.1.2009.

19. Podľa listinného dôkazu žalobcu, predloženého súdu dňa 12.11.2014 v konaní až po vznesení námietky premlčania v tom čase do konania vstúpivšieho vedľajšieho účastníka na strane žalovanej /bez jej dodatočného súhlasu; preto s ním súd ďalej nekonal/, žalovaná dňa 25.6.2011 v T. G. K. podpísala listinu, označenú ako „Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku“, v ktorej mala /v bode 2. uznanie záväzku/ uznať čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi / žalobcovi v tomto konaní/, na základe zmluvy č. XXXXXXXXXX, uzavretej s pôvodným veriteľom Slovenskou sporiteľňou a.s. s tým, že dlžná suma pozostáva z istiny vo výške 1 005,78 eur, príslušenstva podľa zmluvy a nákladov inkasného konania 149,37 eur. V bode 3.1. sa mala žalovaná zaviazat' dlh splatiť v dohodnutých mesačných splátkach, počnúc 15.7.2011, vždy 15-teho v mesiaci. Posledná veta tohto bodu obsahuje vyhlásenie osoby, uvedenej v bode 2. dohody /žalovanej/, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Bod 3.2. obsahoval ustanovenie, podľa ktorého v prípade nesplácania záväzku podľa dohodnutých splátok, sa stane splatným celý zvyšok dlhu dňom, nasledujúcim po splatnosti prvej neuhradenej splátky. Bod 4. dohody obsahoval rozhodcovskú doložku.

20. Písomným pokusom o zmier zo dňa 11.1.2012, doručenie ktorého nebolo v konaní preukázané, žalobca vyzval žalovanú na splnenie dlhu vo výške 3 137,37 eur /už 94 516,40 eur/ v lehote do 18.1.2012. Doručenie výzvy žalovanej žalobca v konaní nepreukázal.

21. Žalovaná v konaní /na pojednávaní dňa 20.8.2015/ vypovedala, že dlh právnenmu predchodcovi žalobcu prestali s manželom /pôvodne žalovaným v 1. rade/ splácať v roku 2008, lebo dostal infarkt. V roku 2011 prišiel do ich domácnosti v T. G. K., kde bývali v prenajatom byte, pán za spoločnosť žalobcu s tým, aby to nešlo na súd, aby sa dohodli na splácaní dlhu a predložil jej listinu - dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu, ktorú priniesol už so sebou, vpísal tam iba jej základné identifikačné údaje. Listinu si celú neprečítala, skontrolovala iba vpísané údaje. Manžel vtedy nebol doma. Nemala vedomosť, že uznáva premlčaný dlh, lebo ani nevie čo je to premlčanie, má stredné odborné vzdelanie, pracuje ako predavačka. Nepamätala sa podrobnejšie na okolnosti uznania dlhu a či bola na následky, z obsahu listiny vyplývajúce, upozornená. Dlhov mali viac, nevyzerala sa v tom už.

22. Po prevzatí právneho zastúpenia žalovanej advokátom, sa žalovaná jeho prostredníctvom písomne zo dňa 27.6.2019 vyjadrila tak, že namieta premlčanie žalobcom uplatneného nároku, vychádzajúc z obsahu žaloby, z ktorej vyplýva, že pohľadávka bola na žalobcu postúpená dňa 19.12.2008 a to po tom, ako veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru. Dňu 19.12.2008 musela nepochybné predchádzať nie len splatnosť poslednej splátky úveru, ale aj deň, kedy mohol právny predchodca žalobcu po prvý krát uplatniť nárok na súde. V prípade splatnosti celého dlhu totiž premlčacia doba začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre neuhradenie ktorej sa stáva splatným celý dlh. Vzhľadom na to, že žalobca svoj nárok uplatnil na súde dňa 23.2.2012, je nepochybné, že tak urobil po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Vedomosť žalobcu o premlčaní nároku vyplýva z čl. 3 bodu 3.1. dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 25.6.2011. Z obsahu dohody vyplýva, že išlo o vopred pripravenú dohodu v podobe predtlačeneho formulára so štandardizovaným obsahom, do ktorého sa dopĺňali iba identifikačné údaje dlžníka. Je nepochybné, že jej obsah žalovaná nemala

možnosť ovplyvniť, mohla len dohodu ako celok odmietnuť alebo prijať a podrobiť sa tak výlučne zmluvným podmienkam, určeným žalobcom. Obsahom listiny nebola len dohoda o splácaní záväzku v splátkach za účelom predídania súdnemu sporu, ako bolo žalovanej zo strany zástupcu žalobcu prezentované, ale aj uznanie záväzku, vyhlásenie o premlčaní dlhu, dohoda o prípadnej splatnosti celej pohľadávky, ale aj rozhodcovská doložka. Vzhľadom na okolnosti, za akých žalovaná dohodu podpisovala, je nepochybné, že jej nebol poskytnutý ani dostatočný časový priestor na to, aby sa s obsahom dohody mohla dostatočne obznámiť. Z výpovede žalovanej pritom vyplýva, že obsahu dohody zjavne nerozumela a nebola si vedomá následkov, spojených s jej podpísaním. Žalobca, ako dodávateľ, bol pri uzatváraní dohody so žalovanou, spotrebiteľom, povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a poskytnúť jej všetky nevyhnutné a úplné informácie, vrátane existujúcich rizík, spojených s jej uzavretím podľa § 11 ods. 1,2 zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalobca pod zámkou mimosúdneho vyriešenia záležitosti žalovanej predložil na podpísanie dohodu, v ktorej má okrem iného vyhlásiť uznanie záväzku a vedomosť o premlčaní. Žalovaná podpísala dohodu, pričom zjavne nedisponovala podstatnými informáciami, ktoré mohli vo výraznej miere ovplyvniť jej rozhodovanie a nemožno vylúčiť, pri dostatočnom poznaní následkov tohto úkonu, že by k jej podpísaniu nepristúpila. Dohoda je tak nekalou obchodnou praktikou žalobcu vzhľadom na okolnosti, za akých bola uzatváraná, vzhľadom na jej obsah, v ktorom absentujú podstatné informácie, uvádza bežného spotrebiteľa do omylu a môže zapríčiniť, že ten urobí rozhodnutie, ktoré by inak neurobil. Nekalá praktika je podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa zakázaná a dohoda, ako právny úkon, odporujúci zákonu, je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Navyše dohoda obsahuje uznanie aj peňažného záväzku vo výške 149,37 eur, označeného ako „náklady na inkasné konanie“, pričom z dohody nie je zjavný právny dôvod tejto pohľadávky a je nepochybné, že úverová zmluva, na ktorú dohoda odkazuje, žalobcu k uplatneniu takejto sumy neoprávňuje. Žalovaná tak uznáva dlh v časti vo vzťahu k právnomu dôvodu, ktorý v dohode nie je jasne a zrozumiteľne vymedzený. Aj z tohto dôvodu je dohoda podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná. Dohoda ako celok pozostáva z ustanovení, ktoré pre žalovanú predstavujú nové záväzky, rozširuje jej doterajšie povinnosti a na druhej strane uznaním záväzku, dohodou o prípadnej splatnosti celej pohľadávky a rozhodcovskou doložkou výrazným spôsobom zvyhodňuje budúce postavenie žalobcu na úkor žalovanej, pričom dohoda žiadne nové povinnosti žalobcu neupravuje. V čl. 2 a 4 dohoda obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a tieto sú absolútne neplatné podľa § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené žiadala žalovaná žalobu v plnom rozsahu zamietnuť.

23. Toto vyjadrenie žalovanej bolo doručené žalobcovi dňa 28.6.2019 s výzvou súdu či trvá na podanej žalobe.

24. Žalobca namiesto vyjadrenia k zásadnému vyjadreniu žalovanej, doručil súdu len ospravedlnenie neúčasti svojho právneho zástupcu na vytýčenom pojednávaní, s vyčíslením trov právneho zastúpenia a na pojednávanie sa nedostavil, nežiadal ho odročiť z dôležitých dôvodov, preto súd dňa 2.7.2019 rozhodol podľa § 180 C.s.p. o konaní v jeho neprítomnosti a vec rozhodol.

25. V zmysle ustálenej judikatúry sa vecnou legitímáciou /aktívnou na strane žalobcu, pasívnou na strane žalovaného/ rozumejú práva a povinnosti, vyplývajúce z hmotného práva. Nedostatok aktívnej legitímácie je daný vtedy, ak žalobcovi nenáleží ním v konaní tvrdené hmotné právo. V konaní teda musí byť preukázané, že žalobca je nositeľom tvrdeného práva /v tomto prípade na zaplatenie peňažnej pohľadávky/ a žalovaný nositeľom tvrdenej povinnosti, zodpovedajúcej žalobcovmu právu. Rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré konkrétne musí strana preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma, ktorá je na sporný prípad aplikovaná. Odtiaľ tiež vyplýva, kto je nositeľom dôkazného bremena, t.j. ktorá zo strán je povinná stanovený okruh skutočností preukázať.

26. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka /ďalej len „Obč. zák.“/, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

27. Podľa § 526 ods. 1 a 2 Obč. zák., postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

28. Podľa názoru súdu predovšetkým, vzhľadom na zistený skutkový stav /najmä z výpisu z úverového účtu/ nemal súd nad všetku pochybnosť žalobcom za preukázané platné uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky voči dlžníkom /žalovanej a pôvodne žalovanému v 1. rade/ a to s poukazom na skutočnosť, že v zmysle osobitného predpisu /zákona o bankách č. 483/2001 Z.z./, nakoľko žalobca nie je bankou, žalobca nepreukázal zaslanie písomnej výzvy pôvodného veriteľa dlžníkom /v omeškaní/ na splnenie

dľhu /omeškaných splátok/ a následne nepretržité omeškanie dlžníkov viac ako 90 dní. Vo veci sa jednalo o tzv. bankový úver, poskytnutý dlžníkom bankou, podnikajúcou podľa osobitného zákona. / vid' aj rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24.4.2018, kde dovolateľom bol žalobca v tomto konaní/. Žalobca v žalobe totiž tvrdil, že jeho právny predchodca /pôvodný veriteľ/ od úverovej zmluvy odstúpil, pričom v žalobe a ani neskôr nešpecifikoval tento právny úkon postupcu. Pritom z výpisu z úverového účtu je zrejmé, že veriteľ /banka/ ukončil poskytovanie úveru dlžníkom dňa 7.6.2005 a v prípade, že až do zrušenia účtu dňa 18.12.2008 len pripisoval na účet úroky, úroky z omeškania, debetné úroky a poplatky, nekonal s odbornou starostlivosťou, ako vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky, tým skôr ak dňom, kedy dlžníkom zrušila účet súčasne aj postúpila svoju pohľadávku voči nim na žalobcu, by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Žalobcom nebolo v konaní preukázané ani splnenie zákonnej podmienky súhlasu dlžníka na postúpenie pohľadávky tretej osobe, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky bez súhlasu dlžníka na tretiu osobu /§ 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách/.

29. Podľa § 488 Obč. zák. záväzkovo-právnym vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie /pohľadávka/ od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

30. Podľa § 2 písm. a/ Zákona NR SR č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení nesk. predpisov v znení úč. ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

31. Podľa § 4 ods. 1 tohto predpisu, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

32. Podľa § 52 ods. 1, 2 Obč. zák., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

33. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

34. Podľa § 53 ods. 2, 3, 5 Obč. zák., za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

35. Podľa § 54 ods. 1 Obč. zák., zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

36. Podľa § 100 ods. 1,2 veta prvá Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej /§ 101 až 110/. Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

37. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

38. Podľa § 558 Obč. zák. ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu a výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

39. Podľa § 37 ods. 1 Obč. zák. právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

40. Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

41. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu /Slovenská sporiteľňa a.s./, ako veriteľom a žalovanou a neb. S. Š., ako dlžníkmi, bola dňa 15.3.2004 uzavretá písomná zmluva o kontokorentnom úvere, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkom úverový rámec k sporožirovému účtu /realizovaním príkazov dlžníka na prevod alebo na výber finančných prostriedkov z účtu a v prípade, ak nebude existovať dlžníkova pohľadávka z účtu, ktorá vznikla v dôsledku pripísania platieb uskutočnených v prospech jeho účtu alebo vkladom v hotovosti na tento účet/ a to do výšky

úverového rámca. V zmluve boli dohodnuté základné podmienky: výška úverového rámca 30 000,- Sk, úroková sadzba premenlivá 10,85% p. a., splatnosť úrokov ročne k 31.12. kalendárneho roka, konečná splatnosť úveru 14.3.2005, úrok z omeškania 26,40% p. a., poplatok za poskytnutie úveru 2% z výšky úverového rámca pri podpise zmluvy, úrok z prečerpania 26,40% p. a., poplatok za správu úveru 0,20% z výšky úverového rámca mesačne. Dlžníci z poskytnutého úveru vyčerpali debetnými operáciami celkovo sumu 9 399,15 eur, naposledy dňa 24.5.2015 a splatili k tomuto dňu celkovo sumu 8 654,50 eur. Zrejme z dôvodu porušenia zmluvných podmienok dlžníkmi veriteľ ukončil čerpanie úveru dňom 7.6.2005. Účet zrušil dňa 18.12.2008. Podľa žalobcu mal veriteľ od zmluvy odstúpiť, ktoré skutkové tvrdenie v konaní nepreukázal.

42. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít /čl. 2 ods. 2 C.s.p./ otázku premlčania práva z právneho vzťahu, založeného zmluvou o úvere, účastníkom ktorej je spotrebiteľ, treba posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní /3MCdo 14/2014, 4MCdo 17/2014, I. ÚS 402/2013/, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva /§ 100 ods. 1, § 101, prípadne § 110 ods. 1 veta prvá Obč. zák./, nakoľko úverová zmluva aj v prejednávanej veci vykazovala znaky spotrebiteľskej zmluvy /§ 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa/ a povaha zmluvy sa nemohla zmeniť ani v dôsledku postúpenia pohľadávky.

43. V ďalšom sa súd primárne zaoberal tým, či je námietka premlčania, za konania vznesená žalovanou, dôvodná a vzhľadom na to, že žalobca svoj nárok oprel aj o dohodu o splnení dlhu v splátkach a o uznaní záväzku zo dňa 25.6.2011, ktorú uzavrel so žalovanou, súd podrobil súdnej kontrole neprijateľnosti podmienok v spotrebiteľskej zmluve rozhodnutie, resp. zámer žalobcu dosiahnuť vymožiteľnosť pohľadávky podpísaním dohody o uznaní záväzku a túto vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, keďže boli naplnené znaky zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej spôsobilosti na strane žalobcu /ako dodávateľa/, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie narušilo správanie spotrebiteľa /žalovanej/. Žalovaná totiž mala v uvedenej dohode o. i. prehlásiť, že má vedomosť o premlčaní dlhu. Vzhľadom na výpoveď žalovanej o okolnostiach uzavretia, resp. podpísania vopred žalobcom formulovanej dohody /iniciatívne vyhľadanie dlžníka zástupcom žalobcu v mieste ani nie trvalého bydliska, ev. bydliska, uvedeného v úverovej zmluve, ale v mieste jeho bývania na základe nájmu, teda je diskutabilné aj akými krokmi sa žalobca o tomto pobyte žalovanej ako dlžníka dozvedel, čo je nepochybné, keďže v dohode ako miesto jej uzavretia je uvedená obec T. G. K., predloženie vopred formulovanej typovej dohody na podpis s prezentovaným zámerom dohody za účelom vyhnutia sa súdnemu sporu, bez podania relevantného, primeraného schopnostiam dlžníka, vysvetlenia následkov záväzkov, ktoré na seba uzavretím dohody preberá, vrátane podania vysvetlenia o existencii premlčania dlhu a následkov relevantného „uznania dlhu“, celé toto konanie možno vyhodnotiť ako špekulatívne konanie žalobcu s cieľom zabezpečenia si exekučného titulu a následného vedenia exekúcie voči dlžníkovi na pohľadávku, ktorá síce mohla byť tvorená dlžnou istinou ku dňu postúpenia pohľadávky, ale aj s príslušenstvom v konečnom dôsledku /aj vinou banky/ podstatne vyšším než pôvodný dlh. Informácie o výške dlhu, zmysle a účele podpisovanej dohody mala žalovaná len sprostredkované od zástupcu žalobcu, preto jej vedomosti o následkoch podpísania dohody mohli byť skreslené. Ak by totiž žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou, nepoužil by jeden formulár, ktorý obsahuje dohodu o splátkach, ako dvojstranný právny úkon, zároveň aj uznanie záväzku dlžníkom a výslovné uvedenie o vedomosti premlčania dlhu, ako jednostranný právny úkon, navyše aj rozhodcovskú doložku a dokonca uznanie aj ďalšej sumy /nákladov inkasného konania/ a záväzok ju splatiť, s úverovou zmluvou vôbec nesúvisiacou. V neposlednom rade v predmetnej dohode absentuje podstatná náležitosť pre uznanie dlhu - určité vymedzenie právneho dôvodu, t.j. právneho titulu vzniku záväzku, ktorý sa uznáva, lebo obsahuje len uvedenie zmluvy, bez uvedenia dátumu jej uzavretia a o akú zmluvu ide, identifikovanú len osobou veriteľ a a číslom /ktoré však zo žalobcom k žalobe pripojenej úverovej zmluvy nevyplýva ako jej nezameniteľný identifikátor/. Žalovaná podmienky dohody osobitne nevyjedнала, formulár po vyplnení jej identifikačných údajov jej bol len predložený zástupcom žalobcu na podpis, nemala možnosť jeho obsah ovplyvniť.

44. V súhrne vyššie uvedeného súd vyhodnotil dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 25.6.2011 ako absolútne neplatný právny úkon podľa § 37 ods. 1 a § 39 Obč. zák., na ktorú neplatnosť musel prihliadať, resp. z nej musel vyvodzovať dôsledky z úradnej povinnosti, vychádzajúc zo skutkových okolností, za ktorých žalovaná predmetnú dohodu podpisovala, keď nemala vedomosť, že podpisuje aj uznanie záväzku a že tento záväzok môže byť premlčaný a žalobca v konaní nepreukázal opak /napr. návrhom na výsluch svedka - zástupcu žalobcu, ktorý žalovanú v mieste jej vtedajšieho pobytu vyhľadal a predložil jej formulár dohody na podpis, ani inak vlastné skutkové tvrdenia žalovanej nesporoval/, že pri jej uznávanom prejave absentovala slobodná vôľa takýto jednostranný právny úkon, zhoršujúcu jej právne postavenie dlžníka, urobiť. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti,

že obdobnú vec identického žalobcu už posudzoval NS SR na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora SR vo svojom rozsudku sp. zn. 8MCdo 1/2014 zo dňa 30.3.2015, ktorým mimoriadne dovolanie zamietol/.

45. Následne, keďže nedošlo k platnému uznaniu záväzku žalovanou, nemožno aplikovať vo vzťahu k premlčaniu ust. § 110 ods. 1 Obč. zák., t.j. desaťročnú premlčaciu lehotu, ale ust. § 101 Obč. zák., t. j. všeobecnú trojročnú premlčaciu lehotu, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Už v judikáte R 28/1984 bol prijatý záver, podľa ktorého ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá, ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu. Na tomto závere sa ustálila aj neskoršia súdna prax /rozhodnutie 1Cdo 25/2003, publikované ako judikát R 91/2004/, podľa ktorého ak doba plnenia nie je určená zákonom, rozhodnutím alebo zmluvou, splatnosť vyvolá veriteľ tým, že dlžníka požiada o plnenie. Dlžník je v takom prípade povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo bol veriteľom požiadaný o plnenie. Ak má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, má právo aj vykonať právo, vyplývajúce zo záväzku. Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak veriteľ môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúci je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol.

46. V prejednávanej veci zo samotného listinného dôkazu žalobcu /výpisu z účtu/ mal súd za preukázané, že pôvodnému veriteľovi vznikla možnosť vyvolať splatnosť dlhu prinajmenšom už dňa 7.6.2005, kedy ukončil možnosť dlžníkov pokračovať v čerpaní a teda aj prípadnom splácaní úveru /či odstúpením od úverovej zmluvy, výpoveďou alebo predčasným zosplatením úveru zostalo súdu neznáme, vzhľadom na dôkaznú núdzu a následne procesnú pasivitu žalobcu v konaní/ a teda dňom 8.6.2005 mohol po prvý krát vykonať svoje právo, vyplývajúce zo záväzku, na splatenie úveru /podať žalobu na súd/. Pre účely premlčania bol významný prvý objektívny okamih, kedy tak veriteľ mohol urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúci bol teda bezpochyby deň, bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol. Nakoľko žaloba bola podaná na súd až dňa 23.2.2012, je nesporné, že žaloba bola podaná na súd po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty.

47. Ak by aj súd pripustil, že veriteľovi vznikla možnosť vyvolať splatnosť dlhu až dňa 18.12.2008, kedy zrušil predmetný úverový účet /či odstúpením od úverovej zmluvy, výpoveďou alebo predčasným zosplatením úveru, odhladnuc od konania veriteľa -banky niekoľkoročným pripisovaním na ťarchu úverového účtu iba poplatkov a úrokov, hoci v zmysle VOP bola oprávnená, ak boli dlžníci v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov viac ako 10 dní, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť už skôr, v neprospech spotrebiteľa/ a teda dňom 19.12.2008 mohol vykonať svoje právo, vyplývajúce zo záväzku, na splatenie úveru /podať žalobu na súd/. Pre účely premlčania bol aj v tomto prípade významný prvý objektívny okamih, kedy tak veriteľ mohol urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúci bol teda bezpochyby deň, bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol. Nakoľko žaloba bola podaná na súd až dňa 23.2.2012, je nesporné, že aj v tomto prípade bola žaloba podaná na súd po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty.

48. Nakoľko sa žalovaná v konaní úspešne premlčania dovolala, súd žalobu žalobcu zamietol.

49. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1,2 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, vzhľadom na plný úspech žalovanej v konaní.

50. O výške nároku na náhradu trov konania rozhodne súd prvej inštancie vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozhodnutia /§ 262 ods. 2 C.s.p./.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok.

Podľa § 127 C.s.p., ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p., v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak /§ 232 ods. 2 C.s.p./.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.